

призначення [1]. Основними набувачами землі за такими договорами є фінансово-промислові групи і агрохолдінги.

У той же час, жодному із винесених на розгляд Верховної Ради України законопроектів «Про ринок земель» та «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» не були запропоновані норми спрямовані на захист мешканців сільських населених пунктів зайнятих у сільському господарстві [2;3].

Такий захист доцільно реалізувати шляхом встановлення в майбутньому Законі «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» пріоритетного права таких осіб на купівлю земель сільськогосподарського призначення в межах територіальних громад їх проживання. З метою збереження українського села необхідно також обмежити право на набуття у власність та користування земель фінансово-промисловими групами та підприємствами для яких діяльність в сфері сільського господарства не є основною. На нашу думку, консолідація сільськогосподарських земель під контролем таких суб'єктів в довгостроковій перспективі призведе до монополізації виробництва сільськогосподарської продукції шляхом витіснення дрібніших виробників і остаточного занепаду українського села. Необхідним кроком також є виключення із законодавства України емфітевзису, як правового титулу і переведення його в довгострокову оренду, хоча з юридичної точки зору реалізувати це буде не просто. Доцільним є повернення до ідеї створення Державного земельного банку з метою створення стратегічного резерву земель сільськогосподарського призначення, а також можливості ефективної державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції, що забезпечують розвиток певних сільських територій та створення нових робочих місць в галузі сільського господарства. Щодо обігу земель сільськогосподарського призначення то запровадження його необхідно здійснювати поступово з реалізації пілотних проектів. Це дасть змогу встановити реальну вартість земель сільськогосподарського призначення, яка в умовах відсутності ринку значно занижена і не може бути об'єктивно визначена за існуючими методиками.

Перелік використаних джерел:

1. Жук В. М. Обіг земель сільськогосподарського призначення в селозберігаючій моделі аграрного устрою України: наукова доповідь. – К.: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2017. – 128 с.

2. Про ринок земель: Проект закону від 07.12.2011 р. № 9001-д [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=41981

3. Про обіг земель сільськогосподарського призначення: Проект закону від 13.12.2016 р. №5535 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60724

УДК 338.12

Гула Інна

студентка гр.ПФ-11

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,

м. Тернопіль, Україна

Inna Gula

student PF-11

Ternopil Ivan Puluj National Technical University,

Ternopil, Ukraine

Науковий керівник: **Маркович Ірина**

кандидат економічних наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,

м. Тернопіль, Україна

Scientific supervisor: **Markovych Iryna**

Ph.D, Associate Professor

Ternopil Ivan Puluj National Technical University,

Ternopil, Ukraine

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТНОЇ БОРОТЬБИ В УКРАЇНІ THE MAIN PROBLEMS OF COMPETITION IN UKRAINE

Конкуренція є однією з головних складових ринкової економіки, орієнтована на завоювання ринку, на те, щоб перемогти всіх конкурентів в боротьбі за споживача, а також вона орієнтується на стабільне отримання сталого прибутку. Ось чому конкуренція виступає головною умовою, за якої активно діють механізми ринку, що створюють багатство, різноманітність асортименту, а також високу якість товарів і послуг. Конкурентний підприємницький сектор в Україні формується за умов нестабільності економіки, не достатньої розвиненості ринкової інфраструктури, а також за умов тиску сильнішими конкурентами, враховуючи також іноземних. Є багато чинників, які мають негативний вплив на конкурентні ринкові структури. До основних відносять такі: обмеження попиту, ускладнення процесу реєстрації та надання ліцензії, криза платежів та неефективна господарська поведінка різних підприємств, недостатня кількість навичок управління та тінізація економіки, немає внутрішніх стимулів, щоб вкладати кошти у довгострокові програми, інноваційні технології розробляються в період високого рівня інфляції. Зважаючи на такі умови, підприємництво зможе ефективно розвиватися лише за допомогою інвестиційних вкладень з боку держави.

За дослідженнями фахівців, за останні роки конкурентоспроможність української економіки не зростає, а йде на спад. Більшу частину експорту становить сировина – продукти первинної обробки. Україна не стала активним учасником на світових ринках, та й взагалі мало поставляє продукції, що не дає змогу їй краще розвинути конкурентоспроможність вітчизняних товарів. Навіть на внутрішньому ринку товари закордонних виробників займають вищі позиції, ніж українські. Причиною цього стала не достатньо висока якість державного управління на всіх ринках. Тому це стимулює економічні зловживання. Тому дослідження проблем конкурентної боротьби в Україні дає змогу вивчити основні питання, як є проблемними в економіці. Детальне вивчення всіх несприятливих аспектів допоможе розробити певну програму дій, яка буде робити спроби підвищити рівень конкурентоспроможності вітчизняних товарів на ринках та покращити й оздоровити конкурентну боротьбу Україні.

Конкуренція - це досить важлива категорія економічної теорії. Не менше значення вона має в середовищі ринкового механізму. Її наявністю забезпечується ефективне функціонування ринкової економіки. Зараз наша держава втратила багато позицій на світовому ринку, а на внутрішньому – закордонні виробники починають займати провідні позиції, тому питання проблем конкурентної боротьби важливо розглянути детально. На сьогодні можна виокремити такі основні проблеми конкурентної боротьби в Україні:

1) функції державного управління неефективно поєднуються з функціями господарської діяльності органів виконавчої влади. Це стає причиною обмеження конкуренції на ринках, де здійснюється господарська діяльність;

2) чинний механізм, яким держава регулює природні монополії, має низьку ефективність;

3) держава не надає достатній захист для підприємців і споживачів від прояву монополій на ринках;

Держава також контролює сферу захисту конкуренції. Основними напрямками цього контролю були обрані такі, як:

1) діагностика і застосування всіх необхідних засобів до всіх підприємств, які зловживають монопольним становищем;

2) проведення необхідних досліджень, які допомагають виявити узгоджені дії кількох підприємств в конкурентній боротьбі на ринку;

3) знешкодження будь-яких видів дискримінації суб'єктів господарювання, яку можуть застосовувати органи державної влади, органи місцевого самоврядування та інші владні структури;

- 4) знешкодження будь-яких проявів недобросовісної конкуренції;
- 5) дотримання всіх вимог Антимонопольного законодавства під час перетворення державної власності;
- 6) здійснення контролю економічної концентрації;

Основним ворогом конкуренції є монополія. Що ж таке монополія? Монополія у широкому розумінні виключне право держави, підприємства, фізичної особи на володіння будь-чим або на здійснення якого-небудь виду діяльності. Недотримання основних вимог Антимонопольного законодавства в усіх сферах виробництва – гостра проблема в нашій країні. Усі закони, прийняті державним апаратом повинні створювати однакові умови для всіх учасників виробництва. Аналізуючи роботу Антимонопольного комітету, стає зрозуміло, що зараз менше розглядаються питання щодо оздоровлення конкурентної боротьби в Україні, адже в деяких законах навіть невраховані конкурентні вимоги. На сьогодні найбільшими проблемами для роботи бізнесу є політична нестабільність, корупція та податкове регулювання.

Важливим фактором, що впливає на конкурентне середовище, є проведення попереджувальних заходів державної влади, тобто заходів, які мають запобігати порушенню законів, та створити оптимальні умови для розвитку добросовісної конкуренції в суспільстві. Однак тут також виникають проблеми. Це стає причиною того, що всі просто нехтують законами, які мають оздоровити конкурентну боротьбу в Україні.

Варто також зазначити, що в здорову конкурентному середовищі мають функціонувати підприємства малого та середнього бізнесу. Однак українська влада мало підтримує розвиток цього сектора, спираючись в основному на великі підприємства. Але при цьому забувають той факт, що великий бізнес має розвиватися з малого і середнього. Без цього проширку бізнесу великий бізнес може розвиватися лише за наданням привілеїв з боку держави. А це вже свідчить про недобросовісну конкуренцію.

Ще однією перешкодою створення здорових ринкових відносин можна вважати антиконкурентні дії органів влади. Основним завданням органів державної влади та органів місцевого самоврядування є створення усіх сприятливих умов для розвитку добросовісної конкуренції в суспільстві, однак шляхом укладення певних угод вони забороняють створення тих чи інших підприємств, ставлять вето на певних видах діяльності, змушують законними та незаконними шляхами поставляти продукцію, яка є дефіцитною.

Згідно з висновками Всесвітнього економічного форуму, Україна посідає 128-ме місце зі 131-го за позицією “етика поведінки компаній”, 127-ме – “захист інтересів міноритарних акціонерів”, 119-те – “прозорість прийняття рішень урядом”, 118-те – “захист прав інтелектуальної власності”, 111-те – “незалежність судів”

Нещодавно Всесвітній економічний форум опублікував дослідження, за яким Україна посіла 79-те місце серед 140 країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності. Цей показник впав на три позиції за 2017 рік, адже в попередньому рейтингу Україна займала 76 місце [1].

Є безліч проблем в економіці держави, які спричиняють порушення вимог конкуренції. Далеко не всі усвідомлюють причини цих проблем. Щоб їх попередити та заздалегідь створити дійсно конкурентні умови у різних секторах суспільного виробництва, щороку витрачаються великі зусилля на боротьбу з наслідками різноманітних кризових явищ. Можна навести багато прикладів недобросовісної конкуренції в нашій державі. Проте важливішим кроком буде, напевно, створення програми боротьби проти неї. Державна влада має сконцентрувати всі сили з метою удосконалення антимонопольного законодавства, щоб підприємці не мали змоги трактувати прийняті закони на власний розсуд.

Сьогодні створено цілісну систему правових та організаційних механізмів антимонопольної діяльності, яка відповідає сучасним нормам ЄС і загальносвітовим тенденціям. Основними законами, які прийняті Антимонопольним комітетом, є такі; «Про обмеження монополізму і недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій

діяльності», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про природні монополії», «Про захист економічної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України».

Щоб сформувати в Україні ефективне ринкове середовище і на загальнодержавному рівні, і на рівні окремих регіонів, держава повинна приділити увагу питанням, що стосуються захисту конкуренції в підприємницькій діяльності. За цим повинен наглядати не лише Антимонопольний комітет, а й державні органи, які також покликані захищати конкуренцію в Україні.

Головним завданням, яке має ставити перед собою держава сьогодні, - це захист вітчизняного виробника від рекету, проведення справедливої митної політики, створення сприятливих умов для просування на ринок продукції вітчизняного виробника, визначення допустимих меж введення конкуренції. Держав повинна збільшити фінансування Антимонопольного комітету, аби він чітко виконував свої обов'язки. Варто розробити нові закони, які будуть виконуватися, і створити програму дій щодо постійної діагностики ринку і виявлення всіх порушень вимог Антимонопольного законодавства.

Перелік використаних джерел:

1. Економічний дискусійний клуб. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/tegy/indeks-globalnoyi-konkurentospromozhnosti>

УДК 336

Долик Катерина
студ. гр. ППС-32,

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м. Тернопіль, Україна

Kateryna Dolyk

Student of group PPS-32,

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Науковий керівник – **Маркович Ірина**

к.е.н., доцент кафедри економік та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,

м. Тернопіль, Україна

Scientific supervisor – **Iryna Markovych**

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Ternopil Ivan Puluj National Technical University,

Ternopil, Ukraine

АНАЛІЗ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА ANALYSIS OF STRATEGIC MANAGEMENT OF FINANCIAL RESOURCES OF THE ENTERPRISE

Робота самого підприємства у довгостроковому періоді, його економічне зростання визначаються правильним вибором стратегічних орієнтирів, що дозволяють найкращим чином реалізувати технічний та людський капітал й інші ресурси, які перебувають у розпорядженні підприємства.

Пришвидшення змін у зовнішньому середовищі, зростання конкуренції, розвиток інформаційних мереж, поява нових потреб у споживачів, а також інші причин стали поштовхом підвищення ролі стратегічного управління діяльністю підприємства.

У розробку проблем формування загальної стратегії організації значний внесок внесли як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, а саме: О. Д. Василик, В. В. Костецький, А. А. Мазаракі, І. Т. Балабанов, М. І. Круглова, І. А. Бланк, С. А. Кузнєцова, Л. Н. Павлова, З. П.